

บทที่ 1

บทนำ



ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในปัจจุบันเป็นไปอย่างรวดเร็วและไม่หยุดยั้ง มนุษย์จึงจำเป็นต้องศึกษาหาความรู้อยู่ตลอดเวลา แลหารวบรวมความรู้ ความคิด และวิทยาการต่าง ๆ ทุกด้านของมนุษย์ที่สำคัญประเภทหนึ่งคือ หนังสือ ดังนั้นการอ่านจึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญอย่างหนึ่งในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ของมนุษย์ และมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับทุกคน โดยเฉพาะในปัจจุบันหนังสือมีบทบาทและอิทธิพลต่อมนุษย์เป็นอย่างมาก ช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางด้านสติปัญญาแก่ผู้อ่าน ดังพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชที่ใต้พระราชทานแก่คณะสมาชิกห้องสมุดทั่วประเทศมีใจความตอนหนึ่งว่า

... หนังสือเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการพัฒนาทั้งกาย ทั้งอาชีพ ทั้งความรู้ วิชาการ ทั้งการคนควา และในที่สุดความพอใจในทางจิตใจของมนุษย์ชั้นสูงที่สุด จนกระทั่งภาคใดเคยมีความรู้ในคานจกวิทยาทหรือในคานปรัชญา จนกระทั่ง อุบายที่จะเรียนธรรมะหรือศาสนา จนกระทั่ง เป็นคนที่สามารถไปสู่ความสุขที่แท้จริง คือความนิ่งในจิตใจ เป็นนุรอบรูแท้ ๆ ก็ยอุมของอาศัยหนังสือเพราะหนังสือเป็นการสะสมความรู้และทุกสิ่งทุกอย่างที่มนุษย์ได้สร้างมา ทำมา คิดมาแต่โบราณกาลจนทุกวันนี้ หนังสือจึงเป็นสิ่งสำคัญ เป็นคล้าย ๆ ธนาคารความรู้และเป็นออมสิน¹

การอ่านจึงเปรียบประดุจแกวสารพัตน์ที่ทรงคุณค่าซึ่งหากสามารถเข้าใจได้อย่างมีประสิทธิภาพก็จะอำนวยประโยชน์อย่างยิ่งแก่ผู้ใ้สมคังที่ปรารภณา เมื่อพิจารณาให้ลึกซึ้งจะพบ

¹ สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย, คู่มือแนะนำการจัดงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ (พระนคร: โรงพิมพ์สำนักนายนกรัชมณตรี, 2515), หน้า 6 - 7.

ว่าความเจริญก้าวหน้าในทุกวัยของชีวิตเกิดจากผลของการอ่านเป็นส่วนใหญ่ วิทยุใหญ่การอ่าน มีความสำคัญต่อการประกอบอาชีพเป็นอย่างมาก ในสารานุกรม The World Book Encyclopedia กล่าวถึงเรื่องนี้ว่า

...บุคคลที่ประกอบอาชีพทั้งหลายไม่ว่าจะเป็นแพทย์ นักกฎหมาย พ่อค้า นักธุรกิจ ตลอดจนบุคคลในอาชีพอื่น ย่อมไม่สามารถศึกษางานของตนได้ ถ้าหากว่าอ่านหนังสือไม่ออก แพทย์จำเป็นต้องอ่านหนังสือและวารสารอย่างสม่ำเสมอเพื่อติดตามความก้าวหน้าล่าสุดในอาชีพ นักกฎหมายต้องอ่านกฎหมาย การกระทำผิดและเรื่องอื่นๆ เพื่อจะให้ความแนะนำทางกฎหมายที่ดีที่สุดแก่ลูกค้า ความหนังสือบัญชี รายงานการขาย เรื่องเกี่ยวกับการการค้าเป็นสิ่งทีพอดอาจจะต้องอ่านเพื่อดำเนินอาชีพของตนได้ผลสำเร็จ¹

ไม่เพียงแต่เท่านั้น การอ่านยังมีผลต่อสังคมอีกด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมที่มีการปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตย ประชาชนควรมีความรู้เรื่องราวและปัญหาเกี่ยวกับตนเอง และสังคมของตน ความรู้ที่ประชาชนได้รับจากการอ่านจะตองอาศัยวิจารณ์พิจารณาของตนเองอย่างมาก เนื่องจากที่ได้กล่าวแล้วว่าในปัจจุบันมีหนังสือมากมาย ข้อมูลที่ได้รับจึงต้องผ่านการกลั่นกรองด้วยสติปัญญาและเหตุผลก่อน เพื่อที่จะได้รับสารที่เที่ยงตรงและถูกต้อง ในเมื่อเป็นที่ยอมรับกันว่า "การอ่าน" เป็นปัจจัยส่งเสริมการพัฒนาสังคม เพราะการอ่านจะหล่อหลอมความรู้สึกรับผิดชอบต่อสังคมทั้งค่านการเมือง เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม อีกทั้งช่วยส่งเสริมความชำนาญเฉพาะ วิชาชีพเพื่อการดำรงชีวิตให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น ในปีพ.ศ. 2514 องค์การอิสระทั่วโลกได้ยอมรับกฎบัตรหนังสือ (The Charter of the Book) ซึ่งได้นิยามลักษณะเด่นเฉพาะของทัศนคติปัจจุบันที่มีต่อปัญหาการอ่าน โดยกล่าวเน้นไว้ชัดเจนว่า สังคมจะต้องให้สมาชิกทั้งหมดได้รับผลประโยชน์จากการอ่านอย่างเต็มที่²

นอกจากการอ่านจะมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของผู้ใหญ่ในสังคมแล้ว การอ่านยังมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อเด็กในโรงเรียน ผลการเรียนและความสำเร็จในชีวิตการเรียนของนักเรียนทุกคนล้วนขึ้นอยู่กับ การอ่านทั้งสิ้น คนที่มีเวลาอ่านตำรามาก ให้ความสำคัญกับตำรา

¹J. Morrisjones, ed., The World Book Encyclopedia 14 (1957): 6816.

²O.S. Chubargan, "Reading in Modern Society: Reading and Motivating Forces of Modern Society," in Reading in a Changing World, ed. Foster E. Mohrhardt (Munche: Verlag Dokumentation, 1976), p.50.

ต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดีซึ่งก็จะมีโอกาสที่จะได้คะแนนสูงกว่าคนอื่น ยิ่งใครมีความสามารถในการอ่านสูง ก็อ่านได้รวดเร็วและเข้าใจในสิ่งที่ได้อ่าน ก็จะยิ่งได้เปรียบมากขึ้น ในสารานุกรม

The World Book Encyclopedia กล่าวว่า

... การอ่านในโรงเรียนเป็นเครื่องมือพื้นฐานที่นักเรียนใช้สำหรับเรียนเรื่องต่างๆ รอบตัว ผลการเรียนรู้วิชาในระดับประถมศึกษา เช่น การเขียน เลขคณิต ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และวิชาอื่น ๆ ขึ้นอยู่กับความสามารถในการอ่านทั้งสิ้น ส่วนระดับมัธยมศึกษาและมหาวิทยาลัย ความรู้และเทคนิคการอ่านยิ่งเพิ่มความสำคัญยิ่งขึ้น นักศึกษาจำเป็นต้องอ่านตำราเรียนจำนวนมากในห้องสมุด ฉะนั้นนักศึกษาจึงควรมีความสามารถในการอ่านอย่างรวดเร็ว และเข้าใจเรื่องที่อ่านได้เป็นอย่างดี มิฉะนั้นอาจจะเสียเปรียบด้านการเรียน¹

สุจิต เพียรชอบ และ สายใจ อินทร์พรชัย ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับ "การอ่าน" ไว้

ดังนี้

... ทักษะการอ่านเป็นทักษะที่สำคัญและใช้มากในชีวิตประจำวัน เพราะเป็นทักษะที่นักเรียนในชั้นประถมศึกษาควรให้ความสนใจ เพื่อความบันเทิงและการพักผ่อนหย่อนใจ ผู้ที่มีนิสัยรักการอ่านและมีทักษะในการอ่าน มีอัตราเร็วในการอ่านสูง ย่อมแสวงหาความรู้และศึกษาเล่าเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปใช้ในการพูดและการเขียนได้เป็นอย่างดี... และได้ออกไปถึงหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายที่กำหนดสาระสำคัญเกี่ยวกับการอ่านไว้ ซึ่งมีทักษะการอ่านในใจด้วย โดยเฉพาะหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายระบุชัดเจนว่า การอ่านในใจระดับนี้ฝึกโดยเน้นความเร็ว การตีความและการเก็บความ²

เนื่องจากการอ่านเป็นทักษะที่มีความสำคัญดังกล่าว จึงควรหาทางพัฒนาทักษะทางการอ่านของนักเรียนให้เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ในต่างประเทศมีการวิจัยเกี่ยวกับการอ่านอย่างกว้างขวาง ตั้งแต่ ค.ศ. 1910 เป็นต้นมา เพื่อที่จะพัฒนาการอ่านของนักเรียน มีนักวิจัยหลาย

¹J. Morrisjones, ed. The World Book Encyclopedia, p.6816.

²สุจิต เพียรชอบ และ สายใจ อินทร์พรชัย, วิธีสอนภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษา (กรุงเทพฯ: แผนกวิชามัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522), หน้า 121.

ท่านพยายามศึกษาว่าอะไรเป็นอุปสรรคในการอ่านของเด็ก ศึกษาทักษะ ความสามารถในการอ่านและพยายามค้นหาวิธีการปรับปรุงให้สามารถอ่านได้เร็วเข้าระดับมาตรฐาน ในประเทศไทยมีผู้วิจัยเกี่ยวกับเรื่องนั้นอย่างมาก จึงทำให้มีผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษว่านักเรียนมีทักษะในการอ่านเพียงใด เพราะปัญหาที่พบบ่อยประการหนึ่งในการสอนภาษาไทย คือนักเรียนขาดทักษะในการอ่านในใจ อ่านหนังสือช้า ไม่ค่อยเข้าใจในสิ่งที่อ่าน เก็บใจความสำคัญไม่ได้ ทำงานไม่ค่อยทัน และไม่มีเวลาอ่านหนังสืออื่นนอกจากหนังสือเรียน ปัญหาดังกล่าวมีได้เกิดขึ้นกับนักเรียนระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้นเท่านั้น นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และนิสิต นักศึกษา รวมถึงผู้ที่สำเร็จการศึกษาก็มีปัญหาทางการอ่านด้วย การจะแก้ปัญหานี้จะคงอาศัยการฝึกฝนให้เกิดทักษะในการอ่านในช่วงที่เหมาะสม ซึ่งผู้วิจัยสังเกตพบว่าชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความเหมาะสมที่สุดเพราะเป็นขั้นที่ต่อเนื่องจากระดับประถมศึกษา นักเรียนจะเรียนรู้เรื่องคำ ความหมาย และมีความสามารถในการอ่านพอสมควรแล้ว จึงเหมาะที่จะฝึกทักษะและพัฒนาการอ่านของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อที่จะได้ใช้ทักษะการอ่านที่ดีในการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและอุดมศึกษาต่อไป ผู้วิจัยจึงเลือกศึกษานักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อจะได้ทราบระดับความสามารถในการอ่านของนักเรียนอันจะเป็นแนวทางในการฝึกทักษะและพัฒนาการอ่านต่อไป

จากการวิจัยในประเทศไทยเกี่ยวกับการอ่านเท่าที่ผ่านมา พบว่าอัตราเร็วในการอ่านและความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชายและหญิงแตกต่างกัน และพบว่านักเรียนหญิงมีความสามารถในการอ่านมากกว่านักเรียนชาย เช่น จินตนา แดงเที่ยง¹ แต่ วันเพ็ญ สุรฤกษ์² ค้นพบว่า นักเรียนหญิงมีความสามารถในการอ่านน้อยกว่านักเรียนชายสำหรับ โรงเรียนรัฐบาล

¹ จินตนา แดงเที่ยง, "อัตราเร็วในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7," (วิทยานิพนธ์ปริญญาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2505), หน้า 61.

² วันเพ็ญ สุรฤกษ์, "อัตราเร็วในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาเตรียมอุดมศึกษา," (วิทยานิพนธ์ปริญญาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2505), หน้า 90.



วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาอัตราเร็วในการอ่านของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1
2. เพื่อศึกษาความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราเร็วในการอ่าน ความเข้าใจและสัมฤทธิ์ผลในการเรียนวิชาภาษาไทย
4. เพื่อเปรียบเทียบอัตราเร็วในการอ่านและความเข้าใจในสิ่งที่อ่านของนักเรียนชายและหญิงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในกรุงเทพมหานคร

สมมติฐาน

1. อัตราเร็วและความเข้าใจในการอ่านมีความสัมพันธ์กับสัมฤทธิ์ผลในการเรียนวิชาภาษาไทย
2. นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีอัตราเร็วและความเข้าใจในการอ่านต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาอัตราเร็วในการอ่านและความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในกรุงเทพมหานครเท่านั้น มีได้กลุ่มตัวอย่างประชากรที่อยู่ในส่วนภูมิภาคด้วย
2. สัมฤทธิ์ผลในการเรียนวิชาภาษาไทยที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ใช้ผลการเรียนวิชาภาษาไทยในภาคต้น ปีการศึกษา 2523 ของกลุ่มตัวอย่างที่ระงับการที่ใช้ในการวิจัย
3. การวิเคราะห์ผลการวิจัยครั้งนี้ไม่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างอายุและสถานภาพอื่น ๆ

ขอทดลองเมืองตน



1. ความสามารถในการอ่านและกรทำแบบทดสอบความเข้าใจ นักเรียนทำอย่างเต็มความสามารถ
2. สัมฤทธิผลของการเรียนภาษาไทยที่คัดลอกจากโรงเรียนสามารถเปรียบเทียบกันได้
3. แบบทดสอบอัตราเร็วและความเข้าใจในการอ่านที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นได้ทดลองและปรับปรุงแล้ว สามารถใช้วัดอัตราเร็วและความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนได้

ความจำกัดของการวิจัย

1. นักเรียนที่เลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างประชากร จำนวน 120 คน นี้อาจน้อยไปเมื่อเทียบกับจำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในเขตกรุงเทพมหานครทั้งหมด จึงอาจเป็นตัวแทนที่ไม่สมบูรณ์นัก
2. สภาพบรรยากาศ เวลา และสถานที่ทดลองแตกต่างกันตามความเหมาะสมและความสะดวกของโรงเรียนที่ไปทดลอง

คำจำกัดความ

อัตราเร็วในการอ่าน หมายถึง อัตราเร็วในการอ่านภาษาไทยในใจ กำหนดเป็นจำนวนคำต่อนาที

คำ หมายถึง คำทุกคำที่มีความหมายตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2493 ถ้าคำใดที่แยกออกแล้วมีความหมายในพจนานุกรมทุกพยางค์ ก็นับแต่ละพยางค์เป็น 1 คำ เช่น บังคับ ประทับ ชนบท ส่วนที่เมื่อแยกแล้วไม่มีความหมายใจพจนานุกรมทุกพยางค์จะนับเป็นคำเดี่ยว เช่น บรรยากาศ ราษฎร สามารถ

ความเข้าใจ หมายถึง ความเข้าใจในการอ่าน เข้าใจเรื่องราว เข้าใจความมุ่งหมายของผู้เขียน ในที่นี้มุ่งหมายเฉพาะความเข้าใจบทความที่ให้อ่านเฉพาะตอนและสามารถจดจำได้เป็นส่วนใหญ่

สัมฤทธิผลทางการเรียน หมายถึง คะแนนวิชาภาษาไทยของนักเรียนมัธยมศึกษา
ปีที่ 1 ภาคต้น ปีการศึกษา 2523

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัยนี้

1. เป็นแนวทางให้ครูภาษาไทยทราบอัตราเร็วในการอ่านและความเข้าใจในการ
อ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และนำไปใช้ประโยชน์ในการสอนภาษาไทย
2. เป็นแนวทางให้ครูหาทางช่วยนักเรียนเร่งอัตราเร็วในการอ่านเพื่อประโยชน์
ต่อการศึกษาของนักเรียน
3. เพื่อนำผลที่ได้จากการวิจัยนี้เป็นส่วนประกอบในการพิจารณาอบหมายงานให้
นักเรียนทำ รวมถึงการลดข้อสอบ เพื่อวัดผลการศึกษาได้อย่างเหมาะสมด้วย
4. เป็นแนวทางการวิจัยของผู้อื่นที่สนใจต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย